

Muzeul de Artă Braşov
PATRIMONIUL SALVAT

Radu-Constantin Tătaru

MUZEUL DE ARTĂ BRAȘOV
PATRIMONIU
SALVAT

BRAȘOV | 2022

Muzeul de Artă Brașov - Manager Dr. Radu Popica

Catalog finanțat de Consiliul Județean Brașov

Concept catalog: Radu-Constantin Tătaru

Autori texte:

Radu-Constantin Tătaru

Dr. Radu Popica (RP)

Gernot Nussbächer (GN)

Fotografii: Radu-Constantin Tătaru

Restaurare: Radu-Constantin Tătaru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TĂTARU, RADU-CONSTANTIN

Muzeul de Artă Brașov : Patrimoniu salvat / Tătaru Radu-Constantin. - Brașov : Editura Muzeului de Artă Brașov, 2022
ISBN 978-606-8735-16-0

069

DTP & Prepress: Radu-Constantin Tătaru

Coperta 1: CSILÁGI István - *Portretul lui Ioan Prișcu* (detaliu), nr. inv. 87

- *Portretul soției lui Ioan Prișcu* (detaliu), nr. inv. 88

Coperta 4: ANONIM - *Portretul lui Samuel Herbert de Herbertsheim - fiul* (detaliu), nr. inv. 235

CUVÂNT ÎNAINTE

Restaurarea este o activitate de specialitate practică pe scară largă în laboratoarele din muzee, în efortul de a menține și de a îmbunătăți starea de conservare a unor lucrări de artă de importanță deosebită. Uneori, practica restaurării acestor opere de artă este controversată, deoarece unele restaurări semnificative au dus la eliminarea unor aspecte importante ale lucrărilor originale sau la repictarea lor în întregime. De cele mai multe ori însă, cu implicarea responsabilă și riguroasă a specialiștilor în restaurare, operele de artă primesc o nouă viață și redevin capabile să transmită mesajul estetic inițial. Eforturile restauratorului de a restabili integritatea unui bun cultural aflat într-o stare de conservare precară se concretizează prin redarea aceluși artefact circuitului de vizitare, în scopul educării și delectării publicului.

Catalogul prezintă sintetizat intervențiile de restaurare întreprinse asupra unui număr de șaisprezece lucrări de pictură în ulei, efectuate în laboratorul de restaurare al Muzeului de Artă Brașov. Selecția, ordonată cronologic, din punct de vedere al succesiunii intervențiilor, este una reprezentativă sub aspectul vechimii și al complexității problemelor de conservare-restaurare ridicate. Operele de artă fac parte din patrimoniul Muzeului de Artă Brașov, cu excepția unei lucrări retrocedate. Imaginile reproduse, ce ilustrează procesul de restaurare, sunt complementarizate de texte informative succinte, cu privire la autorul și tema lucrării.

Interfața catalogului prezintă, prin juxtapunere, aspectele *înainte și după restaurare* ale lucrărilor asupra cărora s-a intervenit, facilitând o transpunere imagistică a metodologiei de restaurare a picturilor, și are ca sursă primară documentația de restaurare. Intenția vădită este accesibilizarea acestor aspecte deosebite, care, de cele mai multe ori, sunt sortite semi-anonimității. Cititorul este invitat să exploreze aceste *ferestre* spre lumea restaurării, *ad aperturam libri*.

Radu-Constantin Tătaru

expert restaurator

CUPRINS

1. ANONIM	Portretul lui Samuel Herbert de Herbertsheim - fiul	6
2. ANONIM	Portretul grofului Bethlen Pál	8
3. EDUARD MORRES	Autoportret	10
4. ANTON FIALA	Lupta de la Feldioara	12
5. SOCKL THEODOR	Portret de femeie - soția artistului	14
6. HANS MATTIS-TEUTSCH	Flori sufletești	16
7. ARTHUR COULIN	Zrínyi la Roma	18
8. ARTHUR COULIN	Portretul Împăratului Franz Joseph	20
9. ANONIM	Portret de femeie	22

10. FRIEDRICH MIESS	Portretul lui Ottokar Czernin	24
11. MIȘU POPP	Portretul lui Barbu Știrbey	26
12. CONSTANTIN LECCA	Portretul lui Costică Oteteleșanu	28
13. HENRI TRENK	Oltul la Cârlice	30
14. CSILÁGI ISTVÁN	Portretul lui Ioan Prișcu	34
15. CSILÁGI ISTVÁN	Portretul soției lui Ioan Prișcu	36
16. HERMANN MORRES	Peisaj din Baia Mare	38
GLOSAR		40

10. | Friedrich MIESS

Portretul lui Ottokar Czernin

nr. inv. 1231

Friedrich Rudolph Miess (n. 21 august 1854 - d. 29 mai 1935, Brașov). A urmat cursurile academiilor de arte frumoase din Viena și München între anii 1883-1889. Pornind de la academism, creația sa a evoluat spre naturalism, adoptat sub înrăurirea lui Wilhelm Leibl, pe care însă s-au grefat și elemente impresioniste. Din 1894 și-a desfășurat activitatea la Brașov, unde a îndeplinit un rol important în revigorarea vieții artistice. În perioada interbelică s-a bucurat de un deosebit prestigiu în rândurile tinerilor artiști, devenind respectatul „patriarh” al artiștilor germani din Transilvania. (RP)

Friedrich Miess a realizat numeroase portrete oficiale. Printre acestea se numără și *Portretul lui Ottokar von Czernin*, diplomat și politician austriac, care a îndeplinit funcția de ministru de externe al Austro-Ungariei în timpul Primului Război Mondial, în perioada decembrie 1916 - aprilie 1918. Anterior, între 1913-1916, a fost ambasadorul Austro-Ungariei la București. Modelul este reprezentat obiectiv, detaliile fiind notate cu o precizie aproape „fotografică”. Clariitatea elegantă și sobră a compoziției, cromatică reținută, desenul exact ilustrează calitățile prin care s-a remarcat portretistica sa. (RP)

ÎNAINTE DE RESTAURARE

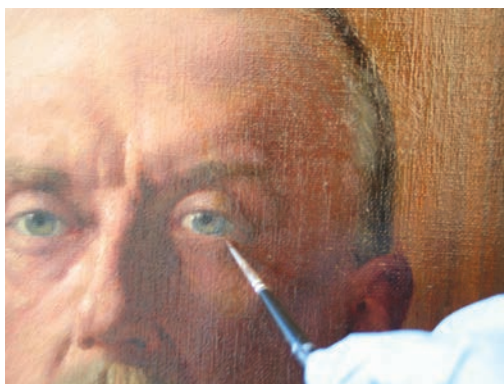

DUPĂ RESTAURARE

Integrare cromatică

Integrare cromatică

Chituire prin pensulare

Aplicarea *punților de fire*

„Restauratorul îndeplinește o sarcină ingrată. Dacă rezultatele sunt bune, intervenția lui este invizibilă. (...) Expertiza lui este neprețuită, deficiențele sale, dacă există, sunt mult prea evidente. Munca unui restaurator poate fi judecată chiar mai puțin decât o operă de artă - o distincție care spune multe.”

Max Friedländer

EDITURA MUZEULUI DE ARTĂ BRAȘOV | 2022

ISBN: 978-606-8735-16-0